

החברותא

פנימי

גליון מס' 4

בטאון לחברים

יום ו' עש"ק פרשת יתרו כ"א שבט תשמ"ז

דבר החברותא

נדוע בשערים דקריאה מעוררת את הזמן, ואכן הזמן גרמא להתבונן בפרשתינו, איך קיבלו ישראל את התורה ע"י שבאו למדרגת "כאיש אחד בלב אחד" וזאת היתה תנאי והכשרה למתן תורה.

ואם תשאל איך באמת הגיעו עם ישראל למעלה רמה כזו, הנה לזה הקדימו מדת השפלות והכנעה תיכף בבואם להר סיני, וכמו שאומרים "בהגדה" אילו קירבנו לפני הר סיני ולא נתן את התורה דיינו והשאלה מפורסמת איזה מעלה יש בזה?

אולם היא הנותנת, דבשעה שהוקרבו להר סיני הנמוך למדו כולם שהתורה יורדת דייקא למקום נמוך, ומתוך ביטול — היש שבכל אחד, בטלו כל המחיצות והאינטרסים והתאחרו כאיש אחד בלב אחד ממש.

לאור האמור, דומה כי הדברים בתוקפן עומדים עד עצם היום הזה, וכאז כן עתה בואו: חברים — יקרים בברית יחד, וכאיש אחד, נטה שכם אחד לקבלת עול התורה, מתוך זעקת — הלב ונפשי כעפר לכל תהי, וממילא פתח לבי בתורתך. תקוותינו, בחסדי ה' תאמצו, אשר יפקח השי"ת את עינינו בתוככי כל עוסקי תורתו, וראו כל בשר "יחדיו" כי פי ה' דיבר, ולעולם דברו ניצב, בתוך כל המבטל עצמו בבחינת ונחנו מה, ונזכה לכון לאמיתה של תורה, וגילוי מאור הגנוז שבה יחזירינו וכל אחינו בני ישראל לטוב הנצחי, אמן.

פנינים יקרים

ומשה עלה אל האלקים ויקרא ה' אליו מן ההר, (שמות י"ט)

וקשה למה לא חיכה משה עד שיקרא לו ה', ויעלה? (איה"ח) אלא כוונה עמוקה יש בזה, דהקריאה האלוקית לבן — אדם וזהי התגלות אלוקי מתוך עצמותו של "הנקרא", בבחינת "מבשרי אחזה אלוקי", וככל שהאדם העובד עולה במעלות הקדושה, בהתאם לזה הוא זוכה ל"קריאות" אלוקים, וזהו, איפוא, כוונת הכתוב ומשה עלה, כלומר התעלה והתקדש בו ואז ויקרא ה' אליו מן "ההר" היינו מתוך שפלותו של משה בדוגמת הר סיני, מן שלימות — הביטול שלו שמע משה את הקריאה.

ויאמר ה' אל משה רד העד בעם פן יהרסו אל ה' לראות ונפל ממנו רב (שם כ"א) ולכאורה תמוה ענין "רד" על משה במ"ת, לפי מה שפירש רש"י בפ' העגל שכתוב שם ג"כ "רד" עיי"ש וזה לא שייך כאן כלל.

אך הביאור הוא, דעל הגדולים להזהיר את הקטנים, להיות כל אחד מכיר את מקומו, בענווה ובהכנעה, ולא ללכת בגדולות ובנפלאות ממנו, ובראש וראשונה על המנהיג, להתבטל לגמרי בבחינת "ונחנו מה", ובזה הוא מאציל הכנעה על כל העם כולו והוא אומר "רד" למשה דהיינו שירד לשפל המדרגות תחלה, ועי"ז העד בעם בו להכניס גם בהם בחי' זו, ואם ח"ו יהרסו לעלות אל ה' מתוך גדלות, אז זהו באשמת המנהיג, ואזי, ונפל ממנו "רב" קאי על משה רבינו, שיפול גם הוא מגדולתו. דכלום מגיע לו גדולה, כ"א בשביל ישראל, להכניעם ולשעבדם בעול מלכותו ית"ש.

העיד הכתוב על דוד מלכא משיחא⁽¹⁾ "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו" בחינת "משיח", בזה שתיקן חלקו בחטא עץ הדעת ע"י הודאתו⁽²⁾ "חטאתי לה'" ובוזה הגיע לשלימות, כדכתיב "גם ה' העביר חטאתך לא תמות", משא"כ אדם הראשון שלא הודה בחטאו באמרו "האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי ואוכל⁽³⁾ אבל דוד המלך ע"ה בהודאתו, הגיע לשלימות⁽⁴⁾ בחינת "דוד מלך ישראל חי וקיים"⁽⁵⁾.

וכידוע שדוד המלך נשמת אדם הראשון היה⁽⁶⁾ ומאחר שתקן חטא עץ הדעת, לכאורה נשלם התיקון, ומדוע לא נגאלו בדורו, ואנו שרויים בגלות עד עצם היום הזה? על זה השיב ואמר⁽⁷⁾ "למה אירא בימי רע"⁽⁸⁾ עוון עקבי יסובני", העונות שאדם דש בעקביו⁽⁹⁾ הם המעכבים את הגאולה, ועל כן תיקון חטא עץ הדעת בשלימות תלוי בתיקון ה"עון עקבי יסובני", של כל אחד ואחד מבני העולם, לכן על אף שתקן דוד המלך את חטא עץ הדעת, את בני דורו לא השיגה ידו לתקן מפני "העון עקבי יסובני" שהי' בו⁽¹⁰⁾ לפי שכשחטא אדם הראשון בעץ הדעת נדחו ונתפזרו הנצוצות לעמקי הקליפות, ומהם נתהוו הנשמות הערטילאות, וכשנשמות אלו יגיעו לידי תיקונם, אז יהי' תיקון השלם, וכל עוד לא באו נשמות אלו לתיקונם לא תתכן הגאולה השלמה.⁽¹¹⁾

ולכן דוד מלכא משיחא עמנו⁽¹²⁾ בכל דוד דודו ומסייע לנו ללקט אלו הניצוצות להגיע אל שלימות לקרב את גאולתנו.⁽¹³⁾

הנסיגות שאדם עובר להגיע לשלימות תיקונו, קשים מאד, והיות והיצר הרע מפחד שמא ירצה האדם להגיע לתיקונו ועי"ז יתבטל, אינו מניח לאדם לשמוע כשחבירו מדבר על נקודותיו האמיתיים, והאדם אינו מוכן להטות אזנו ולקבל דבריו, או שתדמיה נופלת עליו, או ששנאה חודרת ללבו, ולא שם על לב שכאב זה הוא הוא הנסיון.

ובהכנעו וישמע דבריו, יתעלה הניצוץ, זהו תיקון העוון עקבי יסובני, עוונות שאדם דש בעקביו, הם המעכבים את הגאולה⁽¹⁴⁾ ולהיפך בהכנעו, העלה את הניצוץ ונתקרב לתיקון השלם.

⁽¹⁾ תהילים פ"ט פכ"א. ⁽²⁾ ש"ב י"ג. ⁽³⁾ בראשית ג' י"ב. ⁽⁴⁾ שמואל פ"ד י"ז. ⁽⁵⁾ דוד מלכא חי וקיים לעלם לעלמי עלמין איהו חי וקורבא דיליה לחי העולמים (זהר א' י"ז).

⁽⁶⁾ אמר אדם שמחני הקב"ה ותראני דוד בן ישי מושלי לעתיד לבוא ולקחתי משנותי ע' שנה והוספתי על ימי (ילקוט תהילים תתק"ג) ר' פנחס בן יאיר וכו' (במדבר רבה פ"ד) זהר וישלח קס"ח. ⁽⁷⁾ תהילים מ"ט ו'. ⁽⁸⁾ אמר דוד תרי"ג מצות נתת לנו קלות וחמורות איני ירא מפני מצוות חמורות אלא מפני הקלות לכן אמר "עוון עקבי יסובני". ⁽⁹⁾ עוון עקבי יסובני עוונות שאדם דש בעקביו בעוה"ז מסבבין לו ליום הדין (ע"ז יח). ⁽¹⁰⁾ דוד בני אתה עשית רצוני ולא עשית כל רצוני (תנא דבי אליהו רבה ג). ⁽¹¹⁾ זהר א' כ"ח: יבמות ס"ב, ע"א. ע"ז ה': אין בן דוד בא עד שיכלו.

⁽¹²⁾ ע"ז ה'. אין בן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף זהר א' י"ז הנ"ל. ⁽¹³⁾ ילקוט ישעיה' תס"ט — לאמר לאסורים צאו מסיח למלך המשיח אין סוף ליסורים שנתייסר בכל דוד דודו לפי שנתייסר בכל דוד דודו לפי עוונות הדור. שם תצ"ט — א"ל הקב"ה (למשיח) חיך וחיי ראשך שבועה גזרתי עליך נפשך עצבה אני טורדן מעכשיו, אמר לפניו רבש"ע בשמחה אני מקבל עלי ע"מ שלא יאבד אחד מישראל". וכן במשה לכפר על בני ישראל לא נאמר אלא ויכפר שעד עכשיו לא זו אלא עומד ומכפר על שחייו המתים (ספרי פנחס קל"ג).

⁽¹⁴⁾ בעקבתא דמשיחא אין תוכחה (סוטה מ"ט) שונא תוכחת ימות (משלי טו — י).

והתנבא דוד המלך⁽¹⁵⁾ "שיר המעלות לדוד שמחתי באומרים לי בית ה' נלך עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלים, ירושלים הבנויה כעיר שחוברה לה יחדיו ששם עלו שבטים שבטי י – ה עדות לישראל להודות לשם ה' כי שמה ישבו כסאות למשפט כסאות לבית דוד⁽¹⁶⁾ – "שמחתי באומרים לי בית ה' נלך" – היינו בית שלישי (אבן עזרא) "ירושלים הבנויה כעיר שחוברה לה יחדיו" – היינו דוקא יחדיו – כשאחדות ביניהם⁽¹⁷⁾ נזכה לבית שלישי, "ששם עלו שבטים שבטי י – ה עדות לישראל" "שבטי י – ה" אמר הקב"ה אני מעיד עליהם שהם בני אבותיהם, הטיל שמו עליהם ה – ראובן – י ה – שמעון – י, הוסיף עליהם אותיות השם, אחת מכאן אחת מכאן, נמצא השם הזה עדות לישראל, וזהו שמפורש ע"י דוד שבטי י – ה עדות לישראל, "כי שמה ישבו כסאות למשפט כסאות לבית דוד" – שבית דוד יהי שלם, שיתעלו כל הניצוצות, שיושלם תיקון ה"עון עקבי יסובני", וזהו תיקון חטא עץ הדעת בשלימות, וסיבת אריכות הגלות, כי עדיין לא תוקנו הנשמות הערטילאיות, ואין הכסא שלם – כמו שכתוב "כי יד על כס י – ה מלחמה לה' בעמלק מדור דור"⁽¹⁸⁾, אבל אשמים אנחנו, כי שנאת חנם ולשון הרע בינינו, ובשל כך לא תוקן "העון עקבי יסובנו."⁽¹⁹⁾

⁽¹⁵⁾תהילים קכ"ב א' – ה'. ⁽¹⁶⁾רש"י במדבר כ"ו ה'. ⁽¹⁷⁾בראשית רבה צ"ח נעשו בני ישראל אגודה אחת התקינו עצמכם לגאולה – עיין רש"י אבן עזרא בתהילים שם. ⁽¹⁸⁾רש"י שמות י"ז ט"ז. ⁽¹⁹⁾שנאת חנם שקולה כנגד עבודה זרה וג"ע ושפ"ד (ירושלמי יומא א' ג'). המקדש שני אע"פ שהיה בהם תורה וכו', כיון ששונאים אלו לאלו שנאת חנם וכו' (ירושלמי א' א') לשון הרע יש ביניהם האיך יהיו ראויין לגאולה (ממצרים) (שמו"ר א' לה') לא חרבה ירושלים אלא בשביל שלא הוכיחו זה את זה. (שבת קי"ט).

(המשך יבוא אי"ה)

עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם (תהלים סח י"ט)

ולבאורה סתירה יש כאן! דממנ"פ או שבי או מתנה?

אלא הכוונה היא, דהתורה א"א לזכות בה קנין גמור אחת – ולתמיד, כי אז זו כבר לא תורת ה', אך נותן התורה (בהווה ב"ה) חונן במתנת – חנם דעת להבין ולהשכיל בתורתו הק', לכל המשים עצמו שומם ורק כמדבר סיני כנודע, אולם בשעה שטענו המלאכים כלפי משה, בהפגנים חזקתם – הם על התורה, כבר הורידו את התורה בשבי, ובו בזמן נשלל מהם זכותם על התורה, ונמסרה למשה רבינו שראה זאת כמתנה בעלמא, ואומר "מתנות" בכדי להדגיש שכל רגע ורגע היא נתונה מחדש, וזהו מוסר השכל דו"ק.

אמרות בעבודת ה'

★ לפעמים רצונו של מקום שאחד יתקן במקום מסוים אוי מפתו שילך לאותו מקום במחשבה שיצליח בעסקיו ובסוף לא הצליח במחשבתו, אבל השי"ת הצליח...

★ בעת שאין נסיון אסור להחשיב את היצה"ר כאילו שנתן מנוחה כי באמת אינו נותן שום מנוח, וזה לא היה אלא מכח הסיעתא דשמיא, ולכך צריכים רק להודות להשי"ת.

★ העבודה הוא לשמור על הקיים וממילא יתוסף.

★ כשאין המשך בעבודה אז מאבדין גם את העבר.

★ השמירה מעין הרע הוא ביד האדם בזה שמתבטל לה'.

★ להדבק לצדיק א"א כי אם ע"י הרגשת האפסיות העצמית.

★ זה שכותבים "ב"ה" או "בס"ד" בראשית הכתיבה הוא כדי להשפיע שתהא כל הכתיבה מכח הקדושה ולא להיפך ח"ו.

★ לפעמים מגודל הרחמים אין נותנים לעשות איזה פעולה בעבודת ה', שמא לא יוכל לעמוד בנסיון וירגיש את עצמו.

האדם צריך להרגיש בכל רגע את שני ההיפוכים, יש לי אבא, ואנכי תולעת ולא איש.

כל אנ"ש

שוש בידם שיחות

מאמרים, מכתבים וכו'

מתבקשים לשלוח

למערכת

לפי הכתובת

מוסדות יד עזרה

ת.ד. 7199

עבור החברותא

שהשמחה במעונם

ברכת מזל טוב לבבית מעומק הלב

מוגשת בזה

למרת חיה מרגלית תחי'

לנשואי הבת נחמה תחי'

ויה"ר שתזכה לראות רב נחת מכל יוצ"ח

ושפע ברכה והצלחה עבגצבב"א